

ผลของการสอนโดยใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
ต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล

นางนัยนา ภูลม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974 -13 - 0500 - 1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3 0 ๒๕.๕. 2546

I 1๑689688

EFFECTS OF TEACHING BY USING THE CASE - STUDY LEARNING PROGRAM
ON PEDIATRIC PATIENT CARING BEHAVIOR
OF NURSING STUDENTS

Mrs.Naiyana Pulom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Education
Faculty of Nursing Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974 - 13 - 0500 - 1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการสอนโดยใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
ต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล

โดย

นางนัยนา ภูกลม

สาขาวิชา

การพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

นัยนา ภูกลม : ผลของการสอนโดยใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วย
 เด็กของนักศึกษาพยาบาล.(EFFECTS OF TEACHING BY USING THE CASE-STUDY LEARNING
 PROGRAM ON PEDIATRIC PATIENT CARING BEHAVIOR OF NURSING STUDENTS)
 อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์, D.N.Sc. 121 หน้า. ISBN 974-13 - 0500 - 1

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กของ
 นักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ
 แบบการทดลองคือแบบสองกลุ่มวัดครั้งเดียว กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาล
 บรมราชชนนี สระบุรี จำนวน 38 คน สุ่มเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยการจับคู่คะแนนมาตรฐานที่ของวิชา
 การพยาบาลเด็กที่มีคะแนนใกล้เคียงกัน กลุ่มละ 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย แผนของ
 กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของเบนดูรา โดยใช้กรณีศึกษา 3 แบบ ได้แก่ กรณีศึกษาแบบการเขียน
 กรณีศึกษาแบบการแสดงบทบาทสมมุติ และกรณีศึกษาแบบการมอบหมายงาน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ชุด
 ประเมินพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็ก
 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กมีค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต
 เท่ากับ .98 ทั้ง 2 ชุดผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย
 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กโดยรวมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่ม
 ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กด้านความเห็นอกเห็นใจของนักศึกษาพยาบาลกลุ่ม
 ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กด้านสมรรถนะในการดูแลของนักศึกษาพยาบาลกลุ่ม
 ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กด้านความเชื่อมั่นไว้วางใจของนักศึกษาพยาบาลกลุ่ม
 ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กด้านความสำนึกถูกต้องทางศีลธรรมและจริยธรรมของ
 นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2543.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4277571036 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD : TEACHING / CASE – STUDY / LEARNING PROGRAM / PEDIATRIC CARING BEHAVIOR /
NURSING STUDENTS

NAIYANA PULOM : EFFECTS OF TEACHING BY USING THE CASE – STUDY LEARNING
PROGRAM ON PEDIATRIC PATIENT CARING BEHAVIOR OF NURSING STUDENTS.

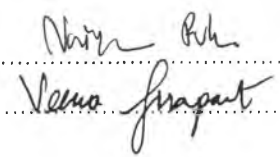
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VEENA JIRAPAET , D.N.Sc. 121 pp. ISBN 974-13- 0500-1

The purposes of this quasi - experimental research study were to compare the pediatric patient caring behavior of nursing students who attended teaching by using the case - study learning program method and those attended regular teaching method. The study used posttest - only two groups designs. The samples were 38 third - year nursing students at Saraburi Nursing College. They were matched by t - score of the pediatric nursing subject, and were randomly assigned into either experimental and control groups, 19 in each group. The instruments included case - study lesson plan, caring behaviors observation check list , and the pediatric caring behavior questionnaire . All research instruments were tested for content validity. The observation check list had an inter – observer reliability of .98. The questionnaire had a Cronbach ' alpha reliability of .90 . Data were analysed by mean , standard deviation , and dependent t - test.

Major findings were as follows :

1. The overall mean score of pediatric caring behavior in the experimental group was significantly higher than that in the control group at a level of .05 .
2. The compassion dimension mean score of pediatric caring behavior in the experimental group was significantly higher than that in the control group at a level of .05 .
3. The competence dimension mean score of pediatric caring behavior in the experimental group was significantly higher than that in the control group at a level of .05.
4. The confidence dimension mean score of pediatric caring behavior in the experimental group was significantly higher than that in the control group at a level of .05.
5. The conscience dimation mean score of pediatric caring behavior in the experimental group was significantly higher than that in the control group at a level of .05.

Field of study....Nursing Education.....Student ' s signature.....
 Academic year.....2000.....Advisor ' s signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา จีระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ ทักษะการคิด ตลอดจนคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความเป็นครูที่เป็นผู้ให้ด้วยความเอาใจใส่ เสียสละ และให้กำลังใจเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โททกนนท์ และ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านตั้งรายนามภาคผนวก ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี คณาจารย์ภาค วิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ รวมทั้งพี่ ๆ พยาบาลหอผู้ป่วยเด็ก ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ สนับสนุนในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงระดับการศึกษาในปัจจุบัน ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาสนับสนุนทุนวิจัยบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอโน้มถึงพระคุณของมารดาผู้ล่วงลับไปแล้ว ขอขอบคุณคุณแม่พมวัน และคุณพ่อชาญศิลป์ ที่เสียสละและทำหน้าที่อย่างดียิ่งในการดูแลอุปถัมภ์ในช่วงที่ผู้วิจัยศึกษา ขอขอบคุณสามีและลูกที่อดทนต่อความบกพร่องของผู้วิจัย ด้วยความเข้าใจ ห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีเสมอมาในขณะที่ศึกษาและทำการวิจัย ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้เอื้อนนาม

นัยนา ภูลม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.3 แนวเหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์.....	11
2.2 การสอนโดยใช้กรณีศึกษา.....	17
2.3 มโนคติของการดูแลทางพยาบาลศาสตร์.....	25
2.4 พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็ก.....	28
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 แบบการทดลอง.....	39
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ.....	58
4.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยเด็กของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	64
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	76
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	82
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
ประวัติผู้วิจัย.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	
คะแนนมาตรฐานที่ วิชาการพยาบาลเด็ก 1 ของนักศึกษาพยาบาล	
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	41
2	
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรม	
การดูแลผู้ป่วยเด็กรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาพยาบาล	
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	59